

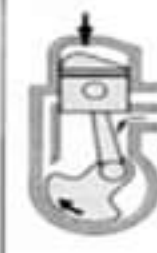
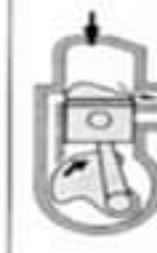

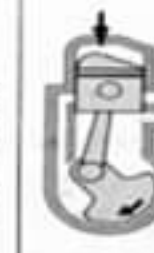

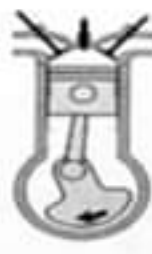

පීඩනය සිවු පහර එන්පිමක තනි බල පහරක පීඩනයට සමාන වෙයි. එනම් අප මෙයට පෙර ගත් නිදසුන අනුව වේගය වී. එට 1000 ක් තුල සිවු පහර එන්පිමේ ඇතිවෙන බල පහර 500 ක බලය දෙපහර එන්පිමේ බල පහර 1000 කට සමාන වීම නිසා මෙම එන්පින් දෙකේම බලය එකම අගයක්ව පවතී.

ඉහත දක්වන ලද වගුව නිසා අපගේ ගැටළුව නිරාකරණය වුවත් එම විසඳුම තුලින්ම තවත් ගැටළුවක් පැන නගී. එනම් මෙලෙස දෙපහර එන්පිමක බල පහරක පීඩනය සිවු පහර එන්පිමක බල පහරක පීඩනයෙන් අඩක් පමණ දක්වා අඩු වන්නේ කෙසේද යන්නයි. මෙම එන්පින් දෙකේ ක්‍රියාකාරිත්වය තුලින් අපට එයට විසඳුමක් ලබාගත හැකිවෙයි.

එන්පිමක බල පහර තුල බලය වැඩි වන්නේ එහිදී දහන කුටීර පීඩනය ඉහළ නග්වා ගත හොත් පමණි. මේ සඳහා වැඩි තාප ප්‍රමාණයක් සිලින්ඩර තුල නිපදවිය යුතු අතර එම තාපය අවශේෂණය කර ගැනුමට දහනයෙන් පසු වැඩි වාත ප්‍රමාණයක්ද සිලින්ඩර තුල ඉතිරි විය යුතුය. මෙම කරුණු දෙකම සිලින්ඩර වාල්ව්ම එනම් වූෂණ පහර තුල ඇඳ ගන්නා පෙට්‍රල් වාත මිශ්‍රණ ප්‍රමාණය මත රඳා පවතියි. එනම් මෙහිදී පුරවාගත් මිශ්‍රණ ප්‍රමාණය වැඩි නම් එහි අඩංගු ඉන්ධන අංශු ප්‍රමාණය වැඩිවන අතර ඒවා දැවීමෙන් නිපදවෙන තාපයද වැඩිය. තවද මෙලෙස දහනය වැඩි වීම තුලින් සෑදෙන කාබන් ඩයොක්සයිඩ් සහ ජල වාෂ්ප ප්‍රමාණය එනම් දහන කුටීරය තුල වාත ප්‍රමාණයද වැඩි වී ඒවා ප්‍රසාරණය වීමෙන් ඇතිවෙන පීඩනයද වැඩි වෙයි. එහෙත් සිවු පහර එන්පිමක මෙන් දෙපහර එන්පිමක සිලින්ඩර පිරවීම හොඳින් සිදු නොවන නිසා එයට සාපේක්ෂ ලෙසින් දහන කුටීරය තුල උෂ්ණත්වය මෙන්ම ඇතිවෙන වාත ප්‍රමාණයද අඩු අගයක් ගනී. දෙපහර එන්පිමක බල පහරකින් වැඩි බලයක් ලබා ගැනුම අපහසු වන්නේ මේ හේතුවෙනි.

සිවුපහර එන්පිමක වූෂණ පහර තුල සිලින්ඩරය තුල රික්තයක් ඇතිවන නිසා ඉතා හොඳින් මිශ්‍රණය අවශේෂණය කර ගනී. එහෙත් දෙපහර එන්පිමක මිශ්‍රණය ඇඳ ගැනුමට ට්‍රාන්ස්ෆර් පෝර්ට් එක විවෘතවන විට සිලින්ඩරය තුල වූෂණය වෙනුවට ඇත්තේ පීඩනයකි. පහළ වන පිස්ටනය මගින් ඇති කරන පීඩනය යටතේ පමණක් මිශ්‍රණය තෙරපීමෙන් සිලින්ඩරය තුලට මෙහිදී ඇතුලත් කිරීමට සිදුවන නිසා සිවු පහර එන්පිමක මෙන් සිලින්ඩරය සම්පූර්ණයෙන් පිරවීම සිදු නොවන අතර එමගින් දහනයෙන් පසු ඇතිවෙන තාප ප්‍රමාණයද අඩු වෙයි. එයට සාපේක්ෂව එන්පින් බලයද අඩුවන අයුරු පෙර විස්තර විය. මෙවන් දෝෂ නිසා අද දෙපහර එන්පිම මෝටර් රථවලින් ඇත්ව මෝටර් සයිකල් වැනි කුඩා වාහන සඳහා පමණක් යොදා ගැනෙයි.

Stroke	Transfer	Compression	Combustion	Exhaust	Transfer	Compression	Combustion	Exhaust
Temperature load	0...120°C	200...400°C	2000...2800°C	1000...1500°C	0...120°C	200...400°C	2000...2800°C	1000...1500°C
Pressure load	1 bar	5...8 bar	15...25 bar	2...3 bar	1 bar	5...8 bar	15...25 bar	2...3 bar
Piston position								
Crank angle	0° BDC	90°	180° TDC	270°	360° BDC	90°	180° TDC	270° 360° BDC
Crankshaft revolutions	1				2			

Stroke	Compression	Combustion	Exhaust	Induction				
Temperature load	300...600°C	2000...3000°C	1300...1600°C	0...120°C				
Pressure load	8...15 bar	30...50 bar	4...5 bar	0,9 bar				
Piston position								
Crank angle	0° BDC	90° 180° TDC	270° 360° BDC	90° 180° TDC	270° 360° BDC			
Crankshaft revolutions	1				2			

දෙපහර චන්පිමක (ඉහළ) සහ සිවු පහර චන්පිමක (පහළ) බල පහර තුළ ඇතිවන පිඩන වෙනස

මෙහි දක්වා ඇත්තේ **Bosch** සමාගම මගින් චන්පිමක ස්පාර්ක් ප්ලග් සහ දහන කුටීර උෂ්ණත්වය පිළිබඳව කරැණු දැක්වීමට සකස්කළ දත්ත සටහනක් වුවත් අප විසින් පෙර පේළියෙන් මතුකරගත් ගැටළුව නිරාකරණය කර ගැනුමට අවශ්‍ය සාධකද මෙහි ගැබ්ව තිබේ.

මෙහි ඉහළ පේළියෙන් දෙපහර චන්පිමකද පහළ පේළියෙන් සිවු පහර චන්පිමකද වට දෙකක් තුළ පහර සිදුවන අයුරු දක්වා ඇත. මෙම වට දෙක තුළ දෙපහර චන්පිමේ ඊතල දෙකකින් දක්වා ඇති අයුරු බල පහර දෙකක් ඇති වුනත් එහිදී බල පහර (combustion) තුළ දහන කුටීර පිඩනය උපරිමය වී ඇත්තේ **බාර් 25 කි**. එහෙත් සිවු පහර චන්පිමේ බල පහර තුළ දහන කුටීර පිඩනය **බාර් 50 ක** උපරිම අගයක් ලබා ඇත. මේ අනුව දෙපහර චන්පිමක බල පහර දෙකක

සිවුපහර එන්ජිමක සිලින්ඩර යම් ගණනකින් ලැබෙන සුමට භාවය මෙහිදී ඉන් අඩක් වූ සිලින්ඩර ගණනකින් ලබාගත හැකි වීමයි. නිදසුනක් ලෙස මෙහිදී සිවු පහර සිලින්ඩර 8 ක එන්ජිමකින් ලබා ගන්නා සුමට භාවය වූ ස්ට්‍රෝක් එන්ජිමක සිලින්ඩර 4 කින් ලබාගත හැකි වෙයි. මන්ද මේ දෙකේම වට කාලෙන් කාලට බල පහර ලැබෙන බැවිනි.

දෙපහර එන්ජිමක් වඩාත් සරල මෙන්ම සැහැල්ලු එන්නේ මෙයට වැල්ව් ක්‍රියාකාරිත්වයක් නොමැති නිසා ඒ වෙනුවෙන් යොදා ගත් කොටස් ඉවත්වීමෙනි. මේ අනුව කැමි ෂාෆ්ට් සහ එය ක්‍රියාකරවන කැමි සහ ක්‍රැන්ක් ටයිමින් වීල් , ටයිමින් බෙල්ට් හෝ ටයිමින් චේන් රොකර් ආර්ම්, පුෂ් රොඩ් වැනි කොටස් රැසක්ම ඉවත්ව තිබෙයි. තවද ඔයිල් පොම්පය සහිත ස්නේහන පද්ධතියද ඉවත්ව තිබෙයි. මේ නිසා මෙහි නිෂ්පාදන වියදමද සිවු පහර එන්ජිමකට වඩා බෙහෙවින් අඩු වී තිබෙයි.

ඉහත ආකාරයට සිවු පහර එන්ජිමක යොදා ගන්නා කොටස් රැසක්ම දෙපහර එන්ජිමෙන් ඉවත්වීම තුලින් සිවු පහර එන්ජිමකට සාපේක්ෂව එම ඉවත්කර ඇති කොටස් මගින් ඇතිවූ දෝෂ මෙන්ම සේවාවන්ද විශාල වශයෙන් ඉවත්ව තිබෙයි. එනම් සිවු පහර එන්ජිමක මෙන් දෙපහර එන්ජිමක ටැපට් සිරාමාරු කිරීම, ටයිමින් බෙල්ට් මාරු කිරීම, ඔයිල් ෆිල්ටර් මාරු කිරීම වැනි සේවාවන් අවශ්‍ය නොවෙයි. ඒ අනුව ටයිමින් බෙල්ට් මාරු කිරීම, ඔයිල් ෆිල්ටර් මාරු කිරීම වැනි සේවාවන් සඳහා වැය වූ අමතර කොටස් වියදමද ඉවත්ව තිබෙයි. තවද මෙම ඉවත්වූ කොටස් මගින් ඇති කරන ටැපට් ගබ්දවීම, වැල්ව් ටයිමින් වෙනස් වීම වැනි දෝෂද දෙපහර එන්ජින් වල ඇති නොවෙයි. එහෙත් මෙම වාසි මෙන්ම තෙල් පිටිවීම වැඩිවීම සහ එමගින් සිදුවන පරිසර දූෂණය වැනි දෝෂද මෙහි අවාසි ලෙස දැක්විය හැකිය.

සිවු පහර එන්ජිමක් හා සසඳන විට දෙපහර එන්ජිමක බලය එකට එකක් ලෙසින් වැඩි විය යුතුවෙයි. නිදසුනක් ලෙස එනම් ධාරිතාවේ සිවු පහර සහ දෙපහර එන්ජින් දෙකක් වී, වට 1000 ක වේගයකින් ක්‍රියාකරන්නේ යයි සිතමු. එනම් මෙහිදී සිවු පහර එන්ජිම විනාඩියක් තුල බල පහර 500 ක් ඇති කරන අතර දෙ පහර එන්ජිම එමෙන් දෙගුණයක් එනම් බල පහර 1000 ක් ඇති කරයි. ඒ අනුව මෙහිදී සිවු පහර එන්ජිමෙන් ලබා ගන්නා බලය මෙන් දෙගුණයක බලයක් දෙපහර එන්ජිමෙන් ලබාගත හැකිවිය නමුත් ප්‍රායෝගිකව එය එසේ නොවන අතර මෙම එන්ජින් දෙකෙන්ම ලබාගත හැක්කේ බොහෝ දුරට එක හා සමාන වූ බලයකි. මෙය ඉතා සංකීර්ණ ගැටළුවක් නමුත් මිළඟ පිටුවේ පරිමහියේ **bosch** ආයතනය මගින් වෙනත් අවශ්‍යතාවයක් සඳහා දක්වා ඇති සටහනක් මගින් මෙම ගැටළුවද නිරාකරණය කර ගත හැක.

මෙතෙක් අපි අධ්‍යයනය කළ දෙපහර එන්ජින් වර්ග දෙකේදීම එහි ක්‍රියාකාරිත්වය හැදෑරීමේදී පහර දෙකක් එකවර සිදුවීම නිසා එය විස්තර කිරීමේදී යම් යම් අපහසුතා ඇති වුණි. මෙවන් එක් අවස්ථාවක් නම් මෙහි මිශ්‍රණය පීඩනය වන අවස්ථා දෙකක් ඇතිවීමයි. එක් අවස්ථාවක් ට්‍රාන්ස්ෆර් සඳහා (B) වන අතර අනෙක (A) සම්පීඩන අවස්ථාවයි. මේ නිසා ක්‍රැන්ක්ෂේෆ් එක තුළ සිදුවන පීඩනය primary compression ලෙසද සිලින්ඩරය තුළ සිදුවන පීඩනය secondary compression ලෙසද මෙහිදී හඳුන්වා තිබෙයි.

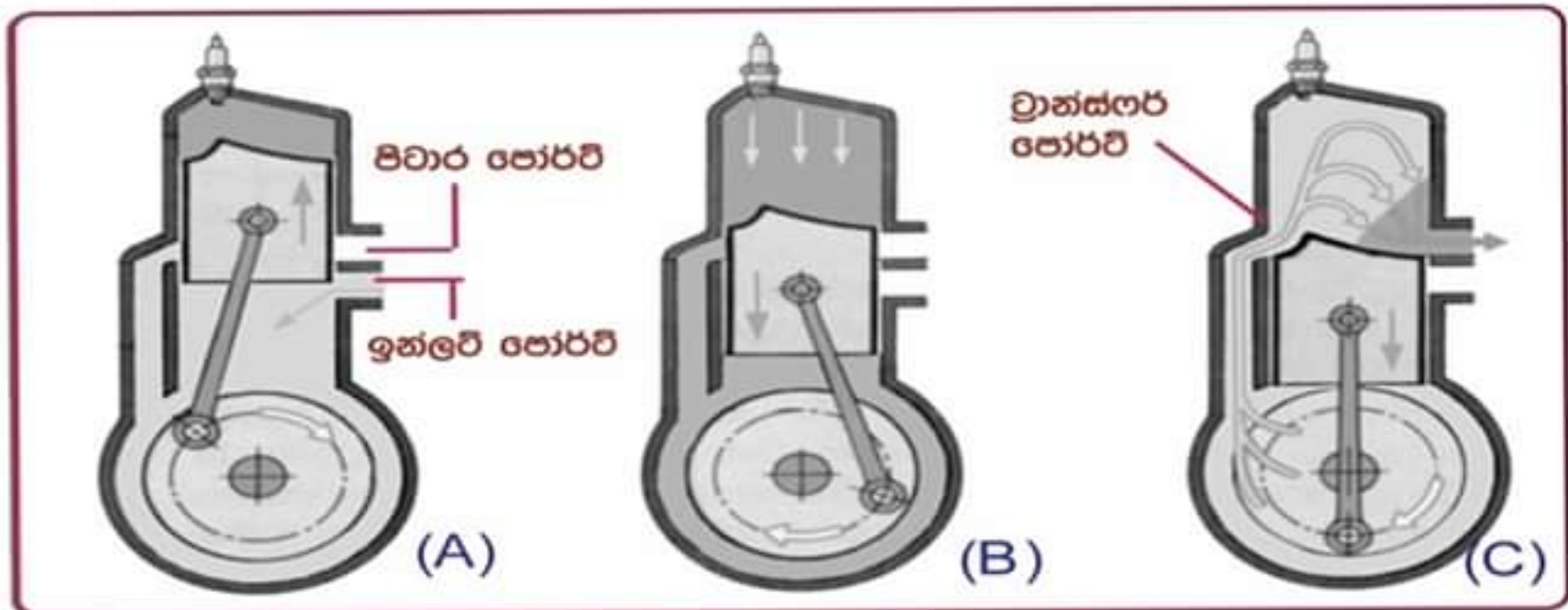
මෙලෙස මෙම එන්ජින් වල පිස්ටනය යටිපස එනම් ක්‍රැන්ක් ශේෂ් එකදු භාවිතා කිරීමෙන් මෙයට ඔයිල් සමීප් එකක් යෙදීම කළ නොහැකි අතර එන්ජින් ස්තේහනය සඳහා පෙට්‍රල් මිශ්‍රණය සමඟ තෙල් මිශ්‍ර කර සැපයීම මෙහිදී සිදුවෙයි. මෙහිදී තෙල් කොටස් එකකට පෙට්‍රල් කොටස් 25 ක් පමණ වූ අනුපාතයකින් තෙල් මිශ්‍රවීම සිදුවිය යුතු අතර එම තෙල් අවශ්‍ය ස්තේහනය සළසන අතරම සම්පූර්ණයෙන්ම දැවී පිටාර වායුව හා ඉවත්වෙයි. තවද මෙය ඔහු සිලින්ඩර එන්ජිමක් ලෙස නිර්මාණය කිරීමේදී මිශ්‍රණය වූෂණය කර ගැනුම සහ එය පිස්ටනය මතට තෙරපා හැරීම එක් සිලින්ඩරයකට පසු අනෙක් සිලින්ඩරයේ ක්‍රැන්ක් ශේෂ් තුළ ඇතිවෙන නිසා එම ඔහු සිලින්ඩර එන්ජින් වල යටි වේම්බර එනම් ක්‍රැන්ක් ශේෂ් වෙන් වෙන්ව මුද්‍රා කිරීමටද සිදුවෙයි. මේ අනුව ඔහු සිලින්ඩර දෙපහර එන්ජින් වල සාමාන්‍ය පථ බෙයාරින් භාවිතා කළ නොහැකි අතර ඊසර් හෝ රෝලර් බෙයාරින් යොදා ගැනෙයි. මන්ද ඒවා මුද්‍රා කිරීම පහසු වීමත් ස්තේහනය සඳහා පීඩන තෙල් අවශ්‍ය නොවීමත් නිසාය. ඉහත ආකාරයට ටු ස්ට්‍රෝක් ක්‍රමය ඔහු සිලින්ඩර එන්ජිමක් ලෙස නිපදවීම ඉතා අපහසු වීමත් මෙහි ස්තේහන තෙල් සඳහා වැඩි වියදමක් දැරීමට සිදුවීමත් වැනි කරුණු යටතේ අද එය තනි සිලින්ඩර එන්ජින් ලෙසින් මෝටර් සයිකල් වැනි කුඩා වාහන සඳහා පමණක් යෙදවේ.

මෝටර් රථ සඳහා නිර්මාණය වුණු ටු ස්ට්‍රෝක් එන්ජිමක යම් යම් දෝෂ තිබුනද එහි තිබූ වාසි කිහිපයක්ද වෙයි. සාමාන්‍යයෙන් එන්ජිමක නිපදවෙන ඛලයෙන් කොටසක් එන්ජිම ක්‍රියාකරවීමටම වැය වන අතර සිවු පහර එන්ජිමක් හා සසඳන විට දෙ පහර එන්ජිමක ඒ සඳහා අවශ්‍ය වන ඛලය අඩුවෙයි. මන්ද සිවු පහර එන්ජිමක පහර හතරකින් සිදුවන ක්‍රියාකාරිත්වය මෙහිදී පහර දෙකකින් සිදුවන බැවිනි.

සාමාන්‍යයෙන් එන්ජිමක සිලින්ඩර ගණන වැඩිවන විට එහි එන්ජින් ක්‍රියාකාරිත්වය ඉතා සුමට වෙයි. මන්ද එහිදී ළඟ ළඟම ඛල පහර ඇතිවෙන බැවිනි. මෙහිදී දෙ පහර එන්ජිමක ඇති වාසිය එන්නේ

• රිඩ් වැල්ව් රහිත දෙපහර චන්පිම

දෙපහර චන්පිම ආකාර දෙකකට නිර්මාණය වන අයුරු 21.02 සටහනෙන් පෙන්වා දුන් අතර මෙතෙක් අප අධ්‍යයනය කළේ ඉන් රිඩ් වැල්ව් සහිත දෙපහර චන්පිමක ක්‍රියාකාරිත්වයයි. රිඩ් වැල්ව් නොමැති දෙපහර චන්පිමක ක්‍රියාකාරිත්වය පහත දැක්වේ.

වූ ස්වයංක්‍රීය චන්පිමක ක්‍රියාකාරිත්වය

ඉහත සටහනෙන් දක්වා ඇති දෙපහර චන්පිමට රිඩ් වැල්වයක් ඇතුළත් නොවන අතර ඉන්ලට් සහ එක්ස්හෝස්ට් පෝර්ට් දෙක එක ළඟ පිහිටා තිබෙයි. මෙම A සටහනෙන් දක්වා ඇත්තේ පිස්ටනය පහළ සිට ඉහළ යන අවස්ථාවක් වන අතර එහිදී පිස්ටනයට ඉහළින් සිරකරගත් පෙට්‍රල් වාත මිශ්‍රණය සම්පීඩනය වීම සිදුවෙයි. ඒ අතරම ඉහළ යන පිස්ටනය මගින් ක්‍රැන්ක් කේස් එක තුළ ඇතිකරන රික්තය මගින් වයට සම්බන්ධ ඉන්ටේක් පෝර්ට් එක හරහා පෙට්‍රල් වාත මිශ්‍රණය ඇද ගැනුමද සිදුවෙයි.

B සටහනෙන් දක්වා ඇත්තේ බල පහර වන අතර එහිදී ඉන්ජිනින් පුළුඟුවෙන් මිශ්‍රණය දැවී පිස්ටනය පහළට තෙරපා හරිනු ලැබෙයි. මෙහිදී පහළ වන පිස්ටනය ඉන්ටේක් පෝර්ට් එක වසා දමමින් ක්‍රැන්ක් කේස් එකට ඇදගත් මිශ්‍රණය යම් පමණකට සම්පීඩනය කරනු ලබයි. C සටහනෙන් දක්වා ඇත්තේ බල පහර අග කොටසේදී පිටාර සහ ඉන්ටේක් අවස්ථා එකවර සිදුවන අයුරුයි. එහිදී පිස්ටනය පිටාර මැහිඟේල්ඩ් පෝර්ට් එක විවෘතව දැවුනු වාතය පිට කිරීමත්. ඒ සමඟම ට්‍රාන්ස්ෆර් පෝර්ට් එක විවෘතව ක්‍රැන්ක් කේස් එක තුළ යම් පමණකට පීඩනය වූ මිශ්‍රණය සිලින්ඩරය මතු පිටට පැමිණීමත් සිදුවන අතර එම වාත ධාරාවෙන්ම දැවුනු වාතය සිලින්ඩරය තුළින් තෙරපා හැරීමද සිදුවෙයි. ඉන්පසු නැවතත් A සටහන පරිදි දෙපහර චක්‍රය ආරම්භ වෙයි.

• **ථ්‍රාන්ස්ෆර් අවස්ථාව (A)**

ඉහත A අවස්ථාවේදී පිස්ටනය ඉහළ සිට පහළට ගමන් කිරීමේදී යටි වේම්බරය තුළ ඇති පෙට්‍රල් වාත මිශ්‍රණය පීඩනයට ලක්වන අතර එම පීඩනයෙන්ම ඉන්ටේක් පෝර්ට් එක කෙළවර ඇති රිඩ් වැල්වය වැසී පීඩනය වන මිශ්‍රණය නැවත ඉන්ටේක් පෝර්ට් එකට යාම වළක්වා තිබෙයි. ඒ අතරම පහළටම පැමිණි පිස්ටනය මගින් ථ්‍රාන්ස්ෆර් පෝර්ට් එක විවෘතවීමත් සමඟ පීඩනය වුනු මිශ්‍රණය පිස්ටනය මතුවීම වේම්බරයට තෙරපී යාමත් එම පීඩනයෙන්ම පෙර පහරේදී එහි ඉතිරිව තිබූ දැවුනු වාතය සම්පූර්ණයෙන්ම පිටාර මැහිකෝල්ඩයට පිට කිරීමත් මෙහිදී සිදුවේ.

• **සම්පීඩන අවස්ථාව (B)**

B සටහනෙන් දක්වා ඇත්තේ සම්පීඩන අවස්ථාව වන අතර එහිදී ඉහළ යන පිස්ටනය මගින් ථ්‍රාන්ස්ෆර් සහ එක්ස්හෝස්ට් පෝර්ට් එක දැමීමෙන් පසු මතුවීම පුරවා ගත් මිශ්‍රණය සම්පීඩනය වීම සිදුවේ. මේ අතර පිස්ටනය ඉහළ යාමේදී යටි වේම්බරය එනම් ක්‍රැන්ක් කේස් එක තුළ ඇතිවන රික්තය නිසා ඉන්ටේක් පෝර්ට් එකට සම්බන්ධ කාබියුරේටරය හරහා පෙට්‍රල් වාත මිශ්‍රණය ඇද ගැනුමද මෙහිදීම සිදුවෙයි. ඒ සඳහා එම ක්‍රැන්ක් කේස් රික්තය මගින් වැසී තිබුනු රිඩ් වැල්වය ස්වයංක්‍රීයවම විවෘත කරනු ලබයි.

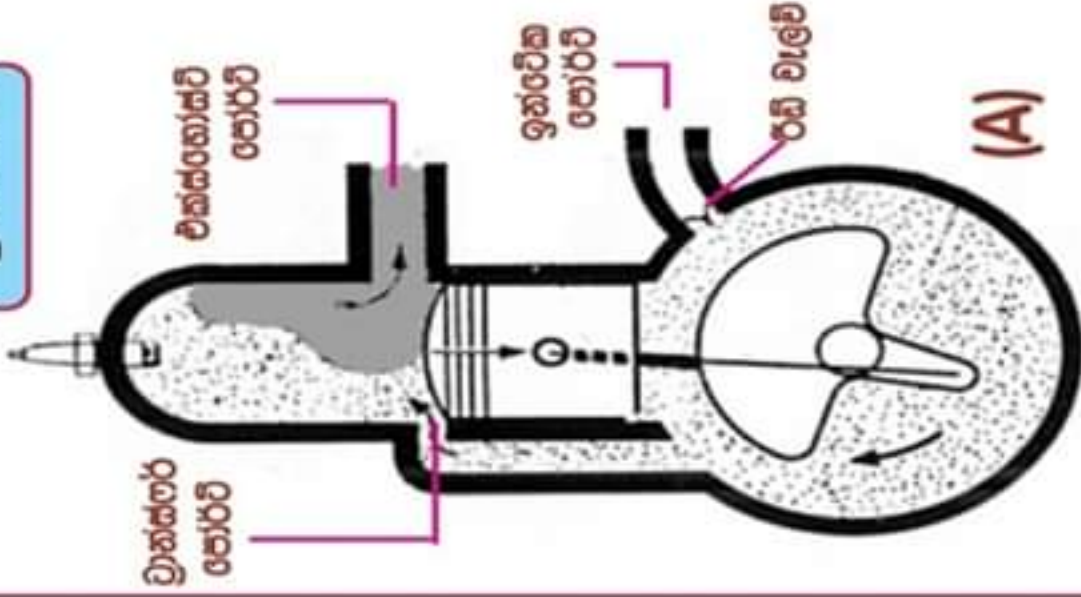
• **ඉග්නිෂන් අවස්ථාව (C)**

C අවස්ථාවෙන් දක්වා ඇත්තේ ටු ස්ට්‍රෝක් එන්ජිමක ඉග්නිෂන් අවස්ථාවයි. එනම් බල පහරයි. ස්පාර්ක් ප්ලග් ප්‍රේඥාවෙන් සම්පීඩනය වුනු මිශ්‍රණය ගිනි දැල්වී ඉන් ඇති කරන පීඩනයෙන් පිස්ටනය පහළට තෙරපා හරිනු ලබයි.

• **පිටාර අවස්ථාව (D)**

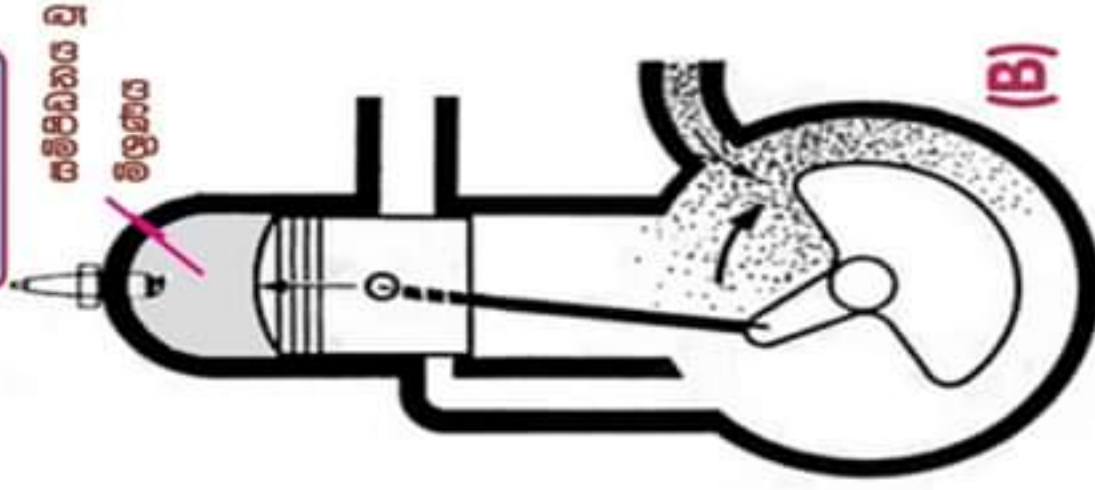
D අවස්ථාවෙන් දක්වා ඇත්තේ මෙම දෙපහර එන්ජිමේ පිටාර පහරයි. බල පහර අවසාන භාගයේදී පහළ වන පිස්ටනය මගින් එක්ස්හෝස්ට් පෝර්ට් එක විවෘත වීමත් සමඟ සිලින්ඩරය තුළ ඇති දැවුනු වාතය එහි පීඩනයෙන්ම වහා පිටාර මැහිකෝල්ඩයට විවෘතව සයිලන්සරය හරහා පිටව යයි. ඒ සමඟම මෙහිදී සිදුවන තවත් ක්‍රියාවලියක්ද වෙයි. එනම් පහළ වන පිස්ටනයේ යටි කොටස මගින් ක්‍රැන්ක් කේස් එක පුරවාගත් පෙට්‍රල් වාත මිශ්‍රණය පීඩනය කිරීමයි. පිස්ටනය තවත් සුළු ප්‍රමාණයක් පහළ ගමන් කිරීමත් සමඟ ථ්‍රාන්ස්ෆර් පෝර්ට් එක විවෘතවන අතර එහිදී ක්‍රැන්ක්කේස් එක තුළ සිරකර පීඩනය කරගත් පෙට්‍රල් වාත මිශ්‍රණය පිස්ටනය මතුවීමට මාරුවන අතර එමගින් දැවුනු වාතය සම්පූර්ණයෙන්ම පළවා හැරීමද සිදුවේ. A සටහනෙන් අප අධ්‍යයනය කලේ එම අවස්ථාවයි.

ව්‍යාන්ත්‍රය

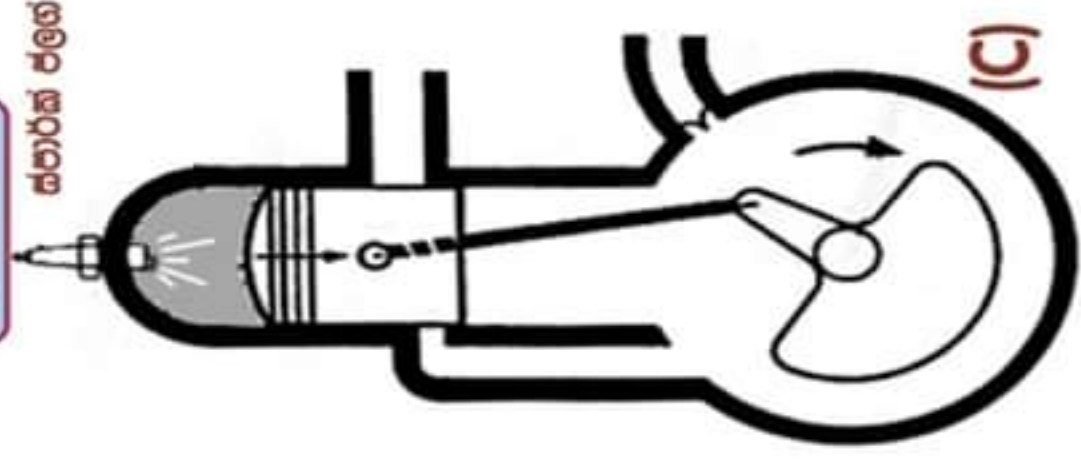
(A)

සම්පීඩනය

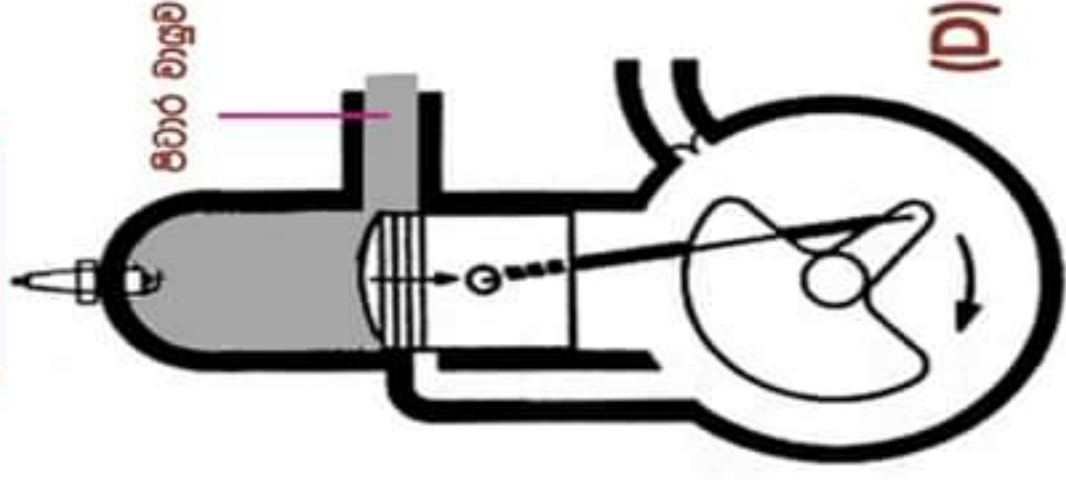
(B)

ඉහළිෂ්ට

(C)

පිටාර

(D)

ටු ස්ට්‍රෝක් එන්ජින් ක්‍රියාකාරීත්වය සිටු පහර එන්ජින් මෙන් වූයේ පහර පිටාර පහර දක්වා පහසුවෙන් විස්තර කිරීම අපහසු වෙයි. මෙයට හේතුව මෙහි එකවර ක්‍රියාකාරීත්වයන් කිහිපයක් සිදුවන බැවිනි. ඒ අනුව මෙම A සටහනෙන් ටු ස්ට්‍රෝක් ක්‍රියාකාරීත්වය ආරම්භ කර ඇත්තේ ව්‍යාන්ත්‍රය යටි වේගය සිට ඉහළ වේගයට මාරුවන අවස්ථාවෙනි. මෙයට පෙර පහරේදී පිස්ටනය ඉහළ යන විට යටි වේගය තුළ ඇති වූ රික්තය නිසා කාබනික රික්තය නිසා වේගය පෙටුල් වාත මිශ්‍රණයෙන් පිරවී තිබෙන අතර අපි එතැන් සිට මෙහි ක්‍රියාකාරීත්වය එවකට ගැනුම ආරම්භ කරමු.

ලද්දකි. මෙහිදී සිටු පහර එන්ජිමක මෙන්ම වුෂනා සම්පීඩන, බල සහ පිටාර යන පහර හතරම සිදුවන නමුත් එය පිස්ටනය ඉහළ පහළ යන පහර දෙකකින් ආවරණය කරගෙන ඇත්තේ පිස්ටනයට ඉහළින් සහ පහළින් ඇති වේම්බර දෙකම යොදා ගනිමිනි. එනම් පිස්ටනය ඉහළ යන විට පිස්ටනයට ඉහළින් මිශ්‍රණය සම්පීඩනය කිරීමත් පිස්ටනයට පහළින් මිශ්‍රණය වුෂණය එනම් ඇදී ගැනුමත් සිදුවීමෙනි. බල පහරත් සමඟ පිස්ටනයක් ඉහළ සිට පහළ එනවිට යටි වේම්බරයේ (ක්‍රැන්ක් කේස්) ඇති පෙට්‍රල් වාත මිශ්‍රණය පිස්ටනය මතට ගෙන ඒමත් ඒ සමඟම දැවුණු වාතය පිටවීමත් සිදුවෙයි.

වූ ස්ට්‍රෝක් එන්ජින් නිර්මාණය වන ආකාර දෙකක්

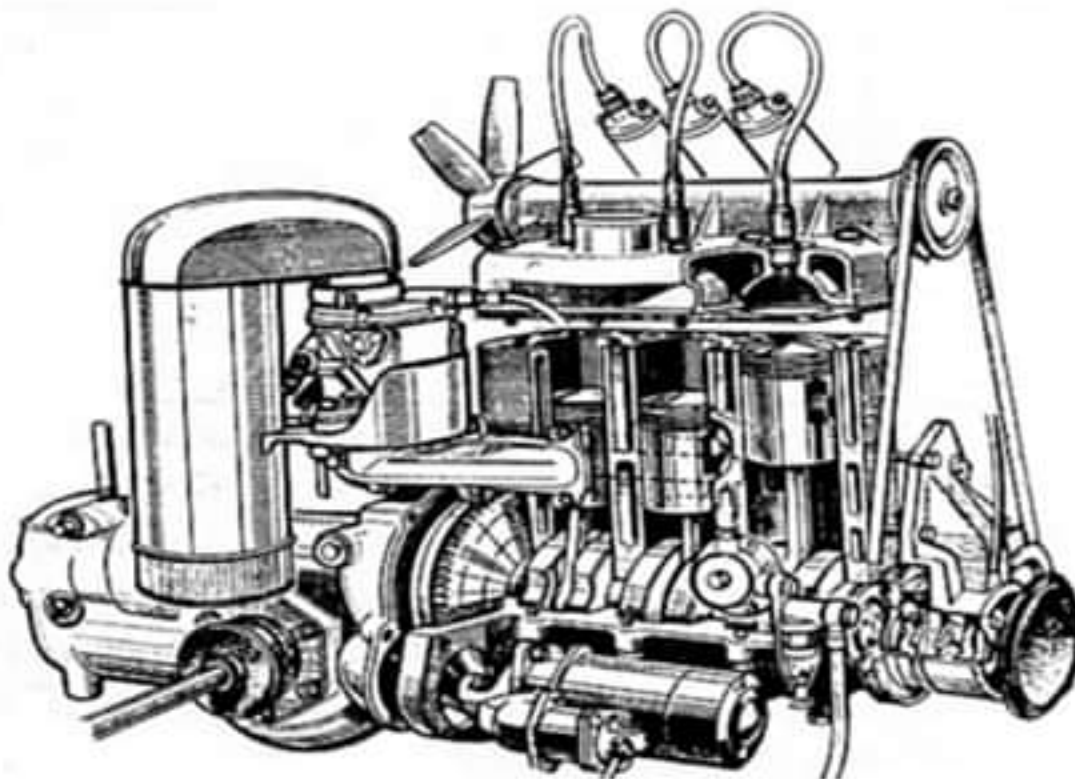
සැම වූ ස්ට්‍රෝක් එන්ජිමකම ඇත්තේ එකම ක්‍රියාකාරිත්වය නමුත් එය ආකාර කිහිපයකට නිර්මාණය වෙයි. ඉහත සටහනේ ඉන් ආකාර දෙකක් දක්වා ඇත. මෙම A සටහනෙන් දක්වා ඇති නිර්මාණයේදී පිටාර පෝර්ට් එකට යාබදව ඉන්ලට් පෝර්ට් එක සවිවන අතර පිස්ටනය මගින්ම එය විවෘත වීම සහ වැසීම පාලනය වෙයි. B සටහනෙන් දක්වා ඇති ක්‍රමයේදී රිඩ් වැල්වයක් එනම් වන්ටේ වැල්වයක් හරහා ඉන්ලට් පෝර්ට් එක ක්‍රියාත්මක වන අතර එම පෝර්ට් එක ක්‍රැන්ක් කේස් එකේ කොතැනක හෝ සවිව තිබිය හැක.

බහු සිලින්ඩර දෙපහර එන්ජිමක් නිර්මාණය වන්නේ ඉහත සඳහන් ආකාරයේ දෙපහර තනි සිලින්ඩර එන්ජින් කිහිපයක් තනි දඟර කඳකට ගැනීමෙනි. මෙයට පෙර රූප සටහනේ දක්වා ඇත්තේ එලෙස සකස් කළ සිලින්ඩර තුනක දෙපහර එන්ජිමකි. මෙම එන්ජිමකට කැම් හෝ වැල්ව් කිසිවක් නොමැති නිසා මෙම බහු සිලින්ඩර එන්ජින් වල සිලින්ඩර දෙකක් එකිනෙකට සම්බන්ධ වන්නේ දඟර කඳ හරහා පමණි. ඒ අනුව මෙම එන්ජින් ඉතාමත් සරලය. එමෙන්ම සැහැල්ලුය. ඒ අනුව මෙම තනි සිලින්ඩර එන්ජිමක දෙපහර ක්‍රියාකාරිත්වය අධ්‍යයනයෙන් බහු සිලින්ඩර එන්ජින් නිර්මාණයද පහසුවෙන් වටහාගත හැකිවෙයි.

දෙපහර පෙට්‍රල් එන්ජිම

Two stroke petrol Engine

පෙට්‍රල් හෝ ඩීසල් එන්ජිමක් කුමන ආකාරයට නිර්මාණය කර ඇත්ද? එහි වෘත්තාන්ත (intake) සම්පීඩන (compression) බල (power) සහ පිටාර (Exhaust) යන ක්‍රියාකාරිත්වයන් පිළිවෙලින් සිදුවිය යුතු වේ. මෙම අවශ්‍යතා හතර සම්පූර්ණ කර ගැනීමට පිස්ටනය සිටි වරක් ඉහළ සහ පහළ ගිය බැවින් එනම් පහර හතරක් වැය කර බැවින් අප මෙතෙක් අධ්‍යයනය කර එන්ජිම සිටු පහර එන්ජිමක් ලෙස හැඳින් වුනි. එහෙත් තවත් එන්ජින් විශේෂයක පිස්ටනය දෙවරක් පමණක් ඉහළ පහළ යාමෙන් මෙම පහර සතරම ආවරණය කර ගැනීමට හැකි ලෙස නිර්මාණය කර තිබේ. එහිදීද පහර සතරම සම්පූර්ණ විය යුතු නමුත් ඒ සඳහා පිස්ටනය ඉහළ පහළ යන්නේ දෙවරක් පමණක් බැවින් එය දෙපහර (2 stroke) එන්ජිමක් නමින් හැඳින්වේ.

මෝටර් රථයක යොදා ගත් දෙපහර එන්ජිමක්

ටු ස්ට්‍රෝක් එන්ජිමද මුලින්ම නිර්මාණය කර ඇත්තේ මෝටර් රථ සඳහා වන අතර මෙහි දක්වා ඇත්තේ චලන සිලින්ඩර තුනක් සහිත දෙපහර එන්ජිමකි. මෙය පැරැණි DKW මෝටර් රථවල යොදා ගන්නා

MOTIONRC

www.motionrc.com